

Εκπαιδευτικές Ανάγκες στον Αυτισμό

**Μαρίτσα Καμπούρογλου
Λογοπεδικός**

Ίδρυμα για το Παιδί «Η Παμμακάριστος»

Παράγοντες που επιδρούν στη μάθηση

- Η σοβαρότητα του αυτισμού
- Το επίπεδο της νοητικής τους ικανότητας
- Η γλωσσική τους ικανότητα

Τι σημαίνει μαθαίνω;

- Προσοχή (χωρίς να προσέξω είναι αδύνατο να μάθω)
- Μνήμη (αυτό που κατάλαβα πρέπει με κάποιο τρόπο να το συγκρατήσω στη μνήμη μου)
- Ανάκληση (αυτό που κράτησα στη μνήμη μου να το έχω όποτε το χρειαστώ)

Ικανότητες που απαιτούνται για τη μάθηση

- Αντίληψη
- Προσοχή
- Μνήμη
- Γλώσσα
- Μίμηση

Ικανότητες που απαιτούνται για τη μάθηση

- Ακολουθία γεγονότων
- Συμβολικό παιχνίδι
- Επίλυση δυσκολίας
- Κίνητρο για μάθηση
- Γνώση κοινωνικής συμπεριφοράς

Προβλήματα που παρεμβαίνουν στη μάθηση

- Δυσκολίες στην ποιότητα της Κοινωνικής Συναλλαγής
- Περιορισμένες και στερεοτυπικές συμπεριφορές, ενδιαφέροντα και δραστηριότητες
- Δυσκολίες στην ποιότητα της επικοινωνίας
- Προβλήματα Συμπεριφοράς
- Πιθανά κινητικά προβλήματα

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ

- Εσωτερικοί
- Σημαντικές αλλαγές
- Σύγκριση του Περιβάλλοντος
- Σχέσεις.

ΑΙΣΘΗΤΗΡΙΑΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ

- Ήχοι / ακοή
- Όραση
- Μυρωδιές / όσφρηση
- Άγγιγμα / αφή
- Γεύση
- Κίνηση / Αιθουσαίο
- Αντίληψη της Κίνησης

Δυσκολία στις κοινωνικές δεξιότητες

- Προσωπική οργάνωση / αυτοέλεγχος
- Αμοιβαία συναλλαγή
- Κατάλληλη ανταπόδοση της κοινωνικής συναλλαγής
- Τρόπος συναλλαγής
- Συγκεκριμένη συμπεριφορά κατά τη μάθηση
- Αφηρημένες κοινωνικές έννοιες
- Συμπεριφορά στην ομάδα

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΑΥΤΙΣΜΟ

Αυτές κυρίως αναφέρονται:

- **Στην οργάνωση του εκπαιδευτικού περιβάλλοντος**
- **Στην αντιμετώπιση των προβλημάτων συμπεριφοράς**

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΑΥΤΙΣΜΟ

- **Στην έλκυση και διατήρηση του ενδιαφέροντος του παιδιού**
- **Στην ανάλυση του έργου**
- **Στον τρόπο που δίνουμε βοήθεια**
- **Και στην ανατροφοδότηση**

Οργάνωση του εκπαιδευτικού περιβάλλοντος

- Χώρος
- Καθημερινό πρόγραμμα
- Χρόνος διδασκαλίας
- Διδακτικό προσωπικό
- Εκπαιδευτικό Υλικό

Το Εκπαιδευτικό Υλικό

- Ανθεκτικό
- Ασφαλές
- Να ασκεί πολλές δεξιότητες
- Να αυξάνει σταδιακά τη δυσκολία
- Να είναι ελκυστικό
- Να είναι απλό

Προβλήματα Συμπεριφοράς

Η αιτία συνήθως πηγάζει από:

- Αισθητηριακούς παράγοντες
- Τα προβλήματα επικοινωνίας
- Τις περιορισμένες κοινωνικές δεξιότητες

Προβλήματα Συμπεριφοράς (2)

- Τα προβλήματα λόγου
- Τις δυσκολίες του προγραμματισμού της κίνησης
- Την εμφάνισή τους στην ομοιομορφία

Έλκυση και διατήρηση του ενδιαφέροντος (1)

- Στη στάση του δασκάλου
- Στη χρησιμοποίηση "ειδικών παιχνιδιών"
- Στη χρησιμοποίηση ποικίλων δραστηριοτήτων
- Στη χρησιμοποίηση "παιχνιδιών" / δραστηριοτήτων στο επίπεδο του μαθητή

Έλκυση και διατήρηση του ενδιαφέροντος (2)

- Στη χρησιμοποίηση "αισθητηριακών παιχνιδιών" / δραστηριοτήτων που ελκύουν το μαθητή
- Στην υποστήριξη και επιβράβευση
- Στην διακοπή της δραστηριότητας όσο διαρκεί το ενδιαφέρον

Ανάλυση έργου (παράδειγμα)

- Κοιτάζει και εστιάζει το βλέμμα σε ένα τουβλάκι
- Εκτείνει το χέρι με ακρίβεια προς το τουβλάκι
- Πιάνει το τουβλάκι με τα δάχτυλα
- Σηκώνει το τουβλάκι
- Τοποθετεί το τουβλάκι ακριβώς πάνω στο άλλο
- Αφήνει το χέρι του από το τουβλάκι χωρίς να χαλάσει τον πύργο
- Στρέφει το βλέμμα του και εστιάζει στο επόμενο τουβλάκι

Τρόποι βοήθειας

- Σωματική.
- Με κίνηση – χειρονομίες.
- Λεκτική
- Βοήθεια ανάλογη με τη συγκεκριμένη κατάσταση

Ανατροφοδότηση (1)

Βασικοί κανόνες:

- Ο τρόπος επιβεβαίωσης να είναι ξεκάθαρος
- Ο τρόπος ανταπόκρισης στο σωστό και στο λάθος πρέπει να είναι πολύ διαφοροποιημένος
- Η επιβεβαίωση ή η ανταπόκριση του ενήλικα θα πρέπει να είναι άμεση.

Ανατροφοδότηση (2)

- Η ανατροφοδότηση θα πρέπει να είναι συστηματική
- Σε ορισμένες περιπτώσεις η ανατροφοδότηση είναι ενσωματωμένη μέσα στη δραστηριότητα.

Εκπαιδευτικές στρατηγικές για υψηλά λειτουργικά παιδιά με αυτισμό και σύνδρομο Asperger

Οι κυριότερες δυσκολίες τους έχουν σχέση με:

- Την επικοινωνία
- Την προσαρμογή στην αλλαγή
- Τα περιορισμένα ενδιαφέροντα

Εκπαιδευτικές στρατηγικές για υψηλά λειτουργικά παιδιά με αυτισμό και σύνδρομο Asperger

- Την προσοχή και συγκέντρωση
- Το κινητικό συντονισμό
- Το συναίσθημα
- Τη μάθηση

Δυσκολίες στην επικοινωνία

Επειδή τα παιδιά με ΣΑ:

- Δεν κατανοούν την αμφίδρομη κοινωνική συναλλαγή

Γι αυτό:

- Είναι απαραίτητο να προστατεύουμε από την κακομεταχείριση και την κοροϊδία.

Προσαρμογή στην αλλαγή

Επειδή τα παιδιά με ΣΑ:

- Ανησυχούν εύκολα ακόμη και στην ελάχιστη αλλαγή και είναι ευαίσθητα στις πιέσεις του περιβάλλοντος πολλές φορές καταλαμβάνονται από επαναλαμβανόμενες κινήσεις

Γι αυτό:

- Είναι σημαντικό ο δάσκαλος να τους εξασφαλίζει ένα σταθερό ασφαλές και προβλέψιμο περιβάλλον.

Περιορισμένα ενδιαφέροντα

Επειδή τα παιδιά με ΣΑ:

- Έχουν εκκεντρικές απασχολήσεις ή περίεργες και έντονες εμμονές

Γι αυτό:

- Ο δάσκαλος πρέπει να είναι πολύ αυστηρός για το τι αναμένει από το παιδί, να καθιστά ξεκάθαρο στο παιδί με ΣΑ ότι δεν ελέγχει αυτό την κατάσταση και ότι πρέπει να υπακούει στους κανόνες.

Περιορισμένη Προσοχή – συγκέντρωση

Επειδή τα παιδιά με ΣΑ:

- συχνά δεν μπορούν να επικεντρώσουν στην εργασία τους λόγω εσωτερικών ερεθισμάτων και αποδιοργανώνονται εύκολα

Γι' αυτό

- Είναι απαραίτητη ή αυστηρή δόμηση του περιβάλλοντος προκειμένου το παιδί με ΣΑ να είναι παραγωγικό στην τάξη.

Κινητικός συντονισμός

Επειδή τα παιδιά με ΣΑ

- είναι γενικά δυσκίνητα και αδέξια

Γι' αυτό

- Εάν τα προβλήματα αδρής κινητικότητας είναι σοβαρά θα πρέπει να του παρέχεται πρόγραμμα Ειδικής γυμναστικής.

Ακαδημαϊκές δυσκολίες

Επειδή τα παιδιά με ΣΑ

- Υπολείπονται σε υψηλότερη σκέψη και κατανόηση παρόλο που η νοημοσύνη τους κυμαίνεται από το μέσο φυσιολογικό και πάνω

Γι αυτό

- Ο δάσκαλος σχεδιάζει εξατομικευμένο πρόγραμμα με τέτοια οργάνωση που να εξασφαλίζεται μόνιμα η επιτυχία

Συναισθηματικές δυσκολίες

Επειδή τα παιδιά με ΣΑ:

- Δυσκολεύονται να αντιμετωπίσουν τις απαιτήσεις της τάξης παρόλο που έχουν επαρκή νοημοσύνη

Γι αυτό

- Είναι σημαντικό ο δάσκαλος να προλαμβάνει τις εκρήξεις προσφέροντας σταθερότητα σε υψηλό βαθμό.

